

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCI.

ABONAMENTUL:

Pe an cor. 5; pe jumătate an cor. 250.
Pentru România 15 lei pe an.

INSERTIUNILE:

să socotesc după tarifa, cu prețurile
cele mai moderate.

Abonamentele și inserțiunile să plătesc totdeauna înainte.

Viierul român sau noaua cultură a viilor.

— Indrumări practice pentru viieri de NICOLAU IOSIF, învățator și membru în comitetul central al Reun. agricole din comit. Sibiiului. —

Publicăm la loc de frunte apariția unei broșuri de mare însemnătate pentru cultivătorii de vii. Broșura cu titlul de sus formează Nr. 14. din biblioteca »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului« în a cărei editură s'a tipărit cu tiparul tipografiei Heinric Meltzer din Sibiiu. Prețul 70 bani, cu porto 80 bani.

P R E F A Ț Ă.

Primejdia, care amenință pe viieri cu totala nimicire a viilor prin *filoxeră*, m'a îndemnat să nisuesc am-i înmulți cunoștințele de lipsă pentru *noua cultură a viilor*.

Onoratul comitet central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului«, având la îndemână fondul creat de secretarul reuniunii, dl V. Tordășianu, la propunerea dlui primpretor P. Drăghiciu, a binevoit am-i înlesni participarea la un curs de viierit, votându-mi un ajutor bănesc.

De o parte, pentru a satisface acestei îndatoriri, eară de altă parte, dragostea ce totdeauna am păstrat fraților săteni, precum și lipsa simțită de scrieri de acest fel, m'a îndemnat a scrie cărticica aceasta pentru frații viieri.

Scopul mai de aproape pentru care am scris-o este: să arăt scăderile în cultura viilor de până acum, să înlătur neîncrederea viierilor față de noaua cultură și să-i fac cunoscuți cu toate lucrările, ce le cere noaua cultură a viilor cu substrat american.

Dacă îndrumările acestea vor fi primite și urmate cu aceeași încredere, dragoste și bunăvoință, cu care sunt și

date, ele vor aduce folos și spre mulțămirea tuturor vor ajuta la înaintarea și bunăstarea viierilor noștri.

Aciliu, în August 1905.

Autorul.

I N T R O D U C E R E .

Din cele mai vechi timpuri, oamenii s'au îndeletnicit cu cultivarea viței de viie — cu viieritul. La început în măsură mică, mai târziu însă începând a cunoaște tot mai bine folosul acestui ram de economie, care cu îmbelșugare răspândește lucrul și osteneala omului, au început să lățască și să cultive vița de viie în măsură tot mai mare.

Prăsitea viței de viie cu care oamenii s'au îndeletnicit până acum și numită peste tot viță europeană sau indigenă, n'a făcut viierilor multă greutate. Fiind ea mai puțin alegătoare a feluritelor soiuri de pământ, prin sămănarea sămburilor de struguri, dar' mai ales prin sădirea de capete (lose, sade, coarde) s'a înmulțit foarte ușor. A crescut și s'a dezvoltat în pământul năsipos ca și în cel văros, în cel mălos ca și în cel humos. S'a dovedit a fi răbdurie chiar și în locurile mai puțin călduroase și îngăduitoare în lucrările ce omul a avut să săvârșească pentru cultura ei.

Pe lângă isvorul nesecat de bogăție, cu care an de an a îmbiat pe oameni, ea le-a mai adus și alte toloase:

Prin sădirea viței de viie, s'au întărit și împodobit coatele dealurilor pleșuge, pe cari altfel de multe-ori oamenii nu le-ar fi putut folosi și pe cari lipsite de aceste podoabe, s'ar fi deschis largi părae, care ar fi amenințat cu mare primejdie satele și hotarele.

A dat apoi de lucru la o mulțime de oameni, răspăltindu-le osteneala cu îmbelșugare și le-a deschis un larg câmp de negoț cu struguri, vin ș. a. Ear' cu rodirile ei, a îndulcit, hrănit și veselit pe om. De aci gâcitoarea:

»Am o fată buboasă

Și șede cu domnii la masă«

De mare folos este și pentru oamenii mai săraci, cari încă să pot îndeletnici și să șiîndeletnicesc cu cultivarea ei. Având cât de cât puțin pământ și lucrându-l cu sârguință pot și ei din vișoarele prăsite nu cu prea mare osteneală,

să tragă frumoase câștiguri pentru acoperirea lipselor familiare, de care multe sunt în ziua de azi.

E adevărat, că mulți dintre sătenii noștri să și îndeletnicesc cu viieritul. Și pe multe locuri, isvorul de traiu și de câștig e aproape numai viieritul. Cu toate acestea, viierii noștri n'au pus destul preț pe viierit. Ei n'au căutat ca prin o lucrare mai isteată, să poată trage și foloase mai mari. N'au avut în vedere clima și solul (pământul) și nici că feluritelor soiuri de vițe ce fel de pământ le prieste mai bine, care cere mai multă căldură și care mai puțină, precum n'au avut în vedere nici boalele sau dușmanii viilor, de cari ar fi trebuit să le apere.

Acum însă, când mai toate viile sunt nimicite de filoxeră, trebui-va ca și viierii noștri să înceapă a le cultiva altfel, mai înțelepțește adecă mai *rațional*. În chipul acesta și isvorul de câștig va fi mai bogat.

Cât pentru negoț cu struguri și cu vin, acesta a fost aproape cu totul lăsat în mâinile altor neamuri, cari au știut să tragă foloase cu mult mai mari decât însăși viierii, cari asudă lucrând în năduful primăverei, verei și al toamnei.

Dacă nu vrem să rămânem înapoia altor popoară, ci alătura să mergem pe calea ce duce la bunăstare și fericire, să căutăm a îmbunătăți toate ramurile de economie cu care ne îndeletnicim, între care și viieritul.

Aciliu, în August 1905.

Autorul.

*

Recomandăm cu căldură tuturor cultivătorilor români procurarea acestei broșuri folositoare.

Doritorii, au a să adresa dlui Victor Tordășianu secretarul reuniunii în Sibiu.

Pentru „Tovărășia“.

În răspunsul dat la articolul dlui *V. C. Osvadă*, am scris, că nu putem purta polemică cu dsa, dar' după-ce am văzut în nrul următor 12, că nu ne crede și nu să lasă convins, ne vedem siliți să-'i cităm însăși scrierile dânsului, nu ca să-'l convineem ci pentru publicul cetitor.

Iată ce să poate ceti în același nr. al »Tovărășiei« mai înainte de ce din nou dăscălește pe protopopol și pe »Bunul Econom« :

„In Timișoara apare foaia »Muncitorul român« redactată de tipograful Ioan Rodina, de păpușarul Petru Ponta și de economul Ioan Pescariu. Sau întovărășit oamenii aceștia, ca să sfătuit pe țărani și muncitori — cum să se organizeze economică, pe temeiul învățăturilor socialiste. Lați la vorbă și mari în laude — acești oameni își închipuiesc că sunt în stare să facă o ispravă.

„Fericiti oameni și nenorocit popor, care are o așa de slabă rânduială, de și cu astfel de cunoștințe să cutează să i-să îmbie o foaie cu nădejdi de a »organiza întreg poporul românesc« !

„Nădăduiesc că cei trei amintiți n'au gânduri rele și d'aceea spun că îi cinstesc ca oameni, dar' nu mă pot împăca cu gândul să-i văd redactori de foaie, cu pretenții »generale«.

„Nu știu dacă și-au dat seama de răspundera ce și au luat și de răul ce-l pot face. Abia cred. Căci altcum n'ar fi început.

„Ori-cum ar fi, îi rog să se întorcă fiecare la măiestria lui și intrucât au gânduri și idei bune, să le dea publicului românesc prin foile, ce deja le are și să nu-și ia asupra-le sarcini, ce nu le pot purta. Căci a vorbi despre socialism, nu e destul să știi face gură și să știi ticluț fraze sforăitoare. Și așa trăim zile grele, la ce ne-am mai tulbura și noi apele noastre!“

Apoi ce-i dle Osvadă, cum stăm cu socialiștii? cu tovărășiile? Așa-i că aceia îți fac concurență? Ei, vezi, nu-s mori în vânt!

Pe cum să vede însă dta vrei să faci monopol pe terenul acesta și te-ai întovărășit ca să-ți ajungi scopul.

Apoi la reuniunea noastră economică la ce ai mai venit și ai primit să fi proclamat de președinte și dl Moța de vice-președinte, într'o ședință clandestină, neconvocată?

Atunci a-ți încheiat alianța la »Tovărășia«?

Când ai fost călcat pe ochiu și ți-s'a spus în față, că a-ți mirosit fondul de 11.000 coroane al acestei reuniuni și v'ați silit să ajungeți la folosul lui, atunci neavând ce

răspunde, mai cu temeiul ai riscat vorbe demne de socialiștii pe care-ți cunoști, și ai zis că între dta și un protopop nu-ți altă deosebire decât brăul roșu și etatea!

Nu vezi dta că purtarea dtale între oamenii culți e prea îndrăzneță, ca să nu zicem obraznică?

În fine ce te tot lauzi, că ai făcut și muncești, când și dta ai cusurul de a nu recunoaște munca altuia?

Crezi dta poate că atestatul ce voește a ți-l da dl I. I. L. în jurul unei polemice din nr. 13 te scoate la liman? Să poate! Ce nu e posibil în ziua de azi? E posibil să te vedem directorul »Solidarității« eventual al »Asociațiunii«.

Dar' nu vezi că la adunarea generală a »Reuniunii economice din Orăștie«, convocată de dta pe a 3-a zi de Paști, nu s'a prezentat nimeni, poate-că nici dta n'ai putut veni!

Ei vezi, apoi la ce atâta bășadă? Nu cumva ai de gând să mergi la America, de faci atâta vorbă?.. Cluj

Spic.

Epistolă unui pretin.

Pretine!

»Tovărășia« să ceartă cu »Bunul Econom«. Im-i scrii, că ai vrea să ști pricina?

E simplă.

Am pute-o cuprinde în o poveste scurtă și cunoscută. Să ți-o spun!

Un țigan a furat un purcel din cotețul unui Român. Într-o zi să întâlnește Românul păgubaș cu țiganul.

— Măi Coșcovel!

— »Ce purcel?« — zice cel cu musca pe căciulă.

Așa și cu Osvadă. S'a simțit cu musca pe căciulă, că nu știu cine — Osvadă știe — a scris în »B. Econom«, despre un fel de oameni cari lucră pentru înființarea tovărășiilor cu gândul Sataniei de a trage foloase. Despre existența acestor fel de indivizi scrie de altfel și »Tovărășia« în ocoșurile sale din numărul 11.

Astor fel de ispititori să le zicem: »Piei dela mine Satano« — zice »Bunul Econom«.

Și când scrie altcineva, ceea-ce și el scrie, Osvadă să mănie. Acum își descarcă toată mânia sa asupra protopopului. Și eu nu aflu vină întrânsul.

Adecă tot e vinovat protopopul.

Cum de are cutezanța să afirmeze acelaș lucru, pe care numai Osvadă are dreptul să-l spună?

Cum de are îndrăsneala să dea sfatul cetitorilor săi să se ferească de cei ce umblă cu gângul Satanii?

Și mai ales cum are dreptul de a scula lumea în capul celor cu musca pe căciulă?

Cu toate acestea protopopul n'a pomenit pe Osvadă. Și Osvadă totuși e cătrănit. Adecă numai să prefacă, știi de ce.

Osvadă ar vrea să-și ia asupra numai o singură expresie a protopopului, adecă ar fi vrut să fie și el numărat »*între învățații cari știu scrie frumos*«. Ei dar' dacă și-ar lua asupra această afirmație din articolul protopopului, atunci vrând-nevrând trebuie să fie părtaș și celorlalte epite. Dar' lucrul acesta îl supără.

De aci mânia.

Adecă cum? Sunt vrednici să fie izgoșiți cei ce știu scrie frumos? Nu.

»Dar' eu scriu frumos« — cugetă Osvadă.

»Piei dela mine Satano«, — ar mai putea zice Osvadă acestui gând ispititor.

Vezi, pretine în ce încurcătură a adus hainul de protopop pe Osvadă.

Apoi nu-i vrednic de răstignire?

Eu una susțin, protopopul Orăștiei — dacă el a scris articolul cu hiba — a pus înaintea multora o oglindă, în care mulți își pot vedea defectele.

Și poate și Osvadă s'a uitat în aceea oglindă.

Și-apoi »e îngrozitor — zice el — ca protopopi și popi să fie contra tovărășiilor«.

Ei da, să înțelege.

Dar' e îngrozitor, foarte îngrozitor să nu descoperi țărânilor pe cei ce umblă cu gândul Satanii. »Piei Satano dela mine«.

Și sunt astfel de oameni. »Tovărășia ne-o spune.

Sunt oameni cari »prea s'au înfăntat de foloasele ce cred că o să le curgă mai ales lor prin tovărășii« scrie la pag. 3 din »Tovărășia« nr. 11 la așa numitele »spicuri și ocoșeli«.

Cătră astfel de oameni »Bunul Econom« zice ca să-i izgonim cu cuvintele lui Christos »Piei dela mine Satano«.

Ei vezi pretine, pricina certii dintre »Tovărășia« și »Bunul Econom«? Vezi pe ce să supără așa rău Osvadă?

Acum judecă.

Protopopul scrie aceea-ce mai târziu constată de adevărat și Osvadă.

Osvadă cu toate acestea să mânia strașnic pe protopopul Orăștiei.

De altfel Osvadă e mare protopopofag. Să vede că nu prea poate suferi culoarea roșie a brăului protopopesc. Îl sparie. E prea bătători la ochi.

Pe popi, bag seamă, încă nu-i prea are la inimă. De ce? auzi acolo. Au îndrăzneală să susție pe protopopul cu »Bunul Econom«. Asta-i prea mult, de sigur.

Dar' pretine dragă, Osvadă nu-i rău. Nu răutatea e pricina mâniei sale. E altceva.

El trebuie să-și creieze dușmani, pentru că cu atât mai uriașe să fie lucrarea sa întru înființarea tovărășiilor. Căci e răsturna dușmanii destul de tari, pentru ca să poți ajunge la un scop oare care, e glorie mare. Invingerea dușmanilor înmulțește laurii.

De aceea auzi pe Osvadă zicând, că cutare și cutare e contra înființării de tovărășii — și-i numără tot pe aceia cari de fapt nu sunt contrari, cu aceștia nu trebuie să lupte din contră îl ajută — și apoi face gură mare că cu toată opoziția el totuși a izbutit. Iată apoi o învingere strălucită. Și lumea trebuie să l aplaude.

Acesta e motivul certii »Tovărășiei« cu »Bunul Econom«. E ascunsă pricina acestei certe, ca să nu să scadă lauda exagerată a muncii sale.

Osvadă știe bine că și protopopul lucră pentru înființarea de tovărășii.

Auzi îndrăzneala, să cuteze cineva a să atinge de monopolul său.

Lucrul acesta încă-l doare și formează al doilea motiv care-l face pe Osvadă să fie mănios pe protopopul Orăștiei.

Și mai e încă un al treilea motiv, pentru care Osvadă e supărat așa de rău pe protopopul.

Protopopul Orăștiei, a cerut intervenirea alișpanului pentru ca să se țină statutele reuniunii economice, care în'to adunare generală nelegal conchemată a ales de președinte pe Osvadă, care nici nu era membru al ei, căci nu era introdus în cartea de membrii. Dar' nu alegerea lui Osvadă a fost pricina cererii de intervenire a alișpanului, ci călcarea statutelor.

Ei, dragă pretine, e foarte dureros, când ești silit a cere intervenția străinilor, ca să se țină statutele unei reuniuni românești.

Eu unul nu cred că alt gând a avut protopopul Domșa, când a cerut această intervenție, decât să pretindă respectarea legilor, fără de care nu poate merge pe cale dreaptă nici o societate.

Afi tu vre-o vină în acelea ce caută dreptatea, sau în aceia cari nu o bagă în samă?

Pretine dragă, cred că acuma vei ști să apreciezi după-cum să cuvine scrisele ascuțite ale lui Osvadă. Osvadă apoi să crede chemat a alege »untul din zară« tot chestie de ambiție.

El să crede învidiat pentru »munca cinstită«, care-i asigură însă foloase cintite destul de mari.

El crede că protopopul la acelea foloase a făcut aluzie. De aceea — zice Osvadă — »rog cu respect pe dl protopop Domșa să-mi spună sunt eu vrednic să mi-să arunce vorbele: »Piei dela mine Satano«.

— »Nu, domnule nu ești vrednic« — răspunde zîmbind protopopul.

Ar face Osvadă și a doua interpelație protopopului, dar' e rușine, e modest.

»Rog cu respect pe dl protopop Domșa, dacă eu sunt vrednic să fiu numărat „între învățații, cari știu scrie frumos“.

Și i-a fost de sigur teamă lui Osvadă, ca nu cumva protopopul să-i dea acelaș răspuns.

Aceasta teamă îl va fi reținut pe Osvadă de a face întrebarea aceasta.

»Nădăjduesc că voi fi pe deplin înțeles — glăsuște Osvadă, de ce mă revoltă scrisese »Bunului Econom«.

De sigur, de sigur.

1. Toți înțeleg, că se revoltă pentru-că protopopul nu-l numără între cei-ce știu scrie frumos.

2. Să revoltă pentru-că »Bunul Econom« și-a luat îndrăzneala a propaga aceleși iedei ca și »Tovărășia«, prin- ceea-ce îi scade meritul.

3. Să revoltă pentru-că »Bunul Econom« nu-i recunoaște lui Osvadă dreptul de inițiator al tovărășilor.

4. În fine să revoltă, pentru că »Bunul Econom« poate exista și poate aduce și el foloase la un număr destul de mare de cetitori.

Și tu pretine, judecă dacă are dreptul să se revolte.

Altău prietin

Snop.

P. S. Nu mi-am expus numai părerile mele, ci suut și părerile multor cunoscuți ai mei.

Serate de-ale meseriașilor români.

Ședința literară a 3-a a »Reuniunii sodalilor români din Sibliu«, ținută Joi în 28 Martie n. c., a fost închinată aproape întreagă vrednicilor destoinicului și iscusitului măestru compactor Petru Ilieș din Sibiiu.

Dl Petru Ilieș bătrânul, pe lângă că e un măestru la locul său, dsa este și omul cu vederi largi în afaceri de organizări. Indată la sosirea sa în Sibiiu, a intrat împreună cu fiul său Scarlet, compactor și el, în șirul membrilor Reuniunii, unde convins despre bunul mers al afacerilor, ține de neapărat ca și meseriașii ei înșiși, înrolându-să la

afacerile Reuniunei, să dea conducerii tot spriginul și din caz în caz să și arete și recunoștința față de prezidentul ei, care când vorba e de binele obștească, nu cunoaște obo-seală, nu cruțare de rimp și de ori-ce alte jertfe.

Unele din faptuirile dlui Ilieș au fost scoase la iveală în această ședință de prezidentul nostru Vic. Tordășian. Dsa începe prin a mulțumi dlui Ilieș bătrânul, fiului său Scarlat și soției sale Rozalia, cari prin nouele și prețioasele daruri făcute debutanților de astăzi au contribuit în măsură mare la număroasa participare. Aceasta nouă jertfă a acestei vrednice familii, mă aduce în plăcuta pozițiune, zice dl Tordășianu, de a Vă întreținea câteva momente cu faptele vrednice de urmat ale familiei Ilieș, fapte cari vor fi legate de noi și de generațiunile viitoare până când Reuniunea va trăi. Dl Ilieș, la 28 Maiu 1903, ne-a făcut plăcuta surprindere cu pălăria »D-zeu vede«, lucrată în tînchea. Această pălărie, folosită de prezident la producțiunile noastre publice și de notarul nostru la ședințele literare, a îmbogățit visteriile noastre.

Tot atunci dl Ilieș ne-a dăruit »Protocolul de prezență«, în care să petrec cu numele toți participanții la ședințele literare. Ca plăcută amintire servește acest protocol pentru toți câți parte au luat la lucrările Reuniunei. Tot atunci dl Ilieș ne-a prezentat o frumoasă »urnă« cu inscripția »In zilele prezidenției dlui Vic. Tordășianu«, în care să introduc numerii curenți sub care sunt induși participanții în protocolul de prezență. Pe baza acestor numeri să face sortarea premiilor ce să împart între participanții tuturor ședințelor. În anul 1904, încât am putut afla, zice dl Tordășianu, tot dl Ilieș a fost inițiatorul confecționării scaunului de onoare prezidențial, ce face cinste tuturor măestrilor, membri ai Reuniunei, scaun, ce s'a predat prezidentului la 1 Ianuarie 1904 cu mare solemnitate.

Dar' numele dlui Ilieș înscris este și între cei cari însemnate jertfe au audus pentru mărețea și pompoasa biserică catedrală din vecinătatea Reuniunei noastre. Știut este cum în Decembrie 1904 Reuniunea a avut o ședință literară din cele mai festive, căci dl Ilieș vestise cu luni înainte, că va confecționa 161 obiecte de lux din branșa

sa, pe cari le dăruiește participanților în schimbul a câte unei modeste sume, ce să se dăruiască fondului bisericeii catedrale, ca astfel nici meseriașii noștri să nu rămână îndărăptul celor, cari posibilă a făcut Patronului Reuniunii noastre, I. P. S. Sale dlui arhiepiscop și metropolit I. Mețianu, să vadă ridicată această clădire monumentală înscrisă cu litere de aur în șirul marilor și multelor vrednicii ale înaltului prelat. Frumușica expoziție industrială de lux, arangată la această ședință de dl Ilieș, pe puțin zis reprezintă o valoare de peste 400 cor. Dl Tordășianu, care a externizat acest act de înaltă jerttă în coloanele numărului unic, numit »Catedrala«, redactat de dl Silvestru Moldovan, cește articolul comemorativ și l recomandă atențiunei participanților.

În Decembrie 1905, președintele Tordășianu, adunând ca de obicei darurile de împărțit între săracii noștri la Crăciun, să îmbolnăvește greu, car în Ianuarie 1906, eșit din spital, membrii Reuniunii în ședința literară îi fac o adevărată primire strălucită. Vice-prez. Poponea, mulțămind lui D-zeu, că El bunul ni-l'a redat, predă dlui Tordășianu »Cartea de dureroasă memorie« subscrisă de sute de meseriași și alți prietini, cari implorau grabnica sa însănătoșare. Această operă de recunoștință și de iubire nemărginită tot în mintea și inima dlui Ilieș s'a plâzmuit.

Trecând la jertfele mai recente, dl Tordășianu arată cum pentru ședința de astăzi dl Ilieș și fiul său Scarlat, au confecționat și dăruit: 3 albumuri de poezii, 2 călindare perpetue, 5 cadre (rame) de pluş pentru fotografii, toate acestea și cu chipul președintelui și 2 bomboniere. Aceste obiecte de lux și reprezentând, afară de material și muncă, și mare preț de afecțiune, au să fie împărțite drept daruri între debutanții seratei. Dl Tordășianu mulțumește familiei Ilieș pentru aceste daruri prețioase, declară ședința deschisă și roagă pe primul debutant perpetuu, harnicul notar S. Duca să cetească sumarele ședințelor administrative.

Aceste verificate, Mărioara Simtion ne-a predat bine »Vestitorii primăverii« și mai în urmă »20 de găște« de Speranță; școlarul I. Barbu a plăcut cu »Cămașa fericitu-

lui« și mai în urmă cu »Nicolae cel nebun«; cu pricepere și bună accentuare a predat sod. pa' tof. Ioan Miga »Strigoi« de Coșbuc, dar' a plăcut cu deosebire în executarea mai multor cântece la Citeră; frumos și corect și draguț a predat mititica Aurelia Pop »Doina țigănească« și mai apoi poezia »Cântec« de Coșbuc; mult haz și veselie au produs sodalul lustruitor N. Borcia și sod. măsar Petru Popa cu »Țiganul la târg« de Suci, din cari cel dintâiu, îmbrăcat în haine țigănești, celalalt în haine românești, și-au predat rolele spre mulțumire generală; Stănuța Stanciu în »Frumuseța omenească« de G. Popa, a fost bună; învățacul lăcătuș Toma Joandrea a stârnit mult răs cu »Curcă fâte știucă«; școl. Eugenia Pop a dat semne de harnică cetitoare cu poezia »Toate sunt deșertăciune«; micul dar voinicul Ioan Juga, ni-a impus cu »Peneș curcanul«, pe care la înțeles și l-a predat cu pricepere și bărbăție; netăgăduite progrese a făcut dșoara Aneta Simtion și ne-a dovedit aceasta cu predarea frumoasă a poeziei »Trei ierni« de R. Niger; învățacul lăcătuș Ilariu Boia cu »Țiganul la târg«, anecdotă de inv. T. Bogdan (Bistrița), dovezi ne-a dat, că tot timpul liber îl folosește spre a sa lumina; dl sodal măsar Laurențiu Boldor cu »Ideal« de Coșbuc ne-a arătat până la ce înălțime să poate ridica un tinăr meseriaș, care ține la sine și la perfecționarea sa intelectuală; frumoasele cântări ale dlui Ioan Stanciu, binecunoscut de noi toți — mă dispeneză să insist asupra prestațiunilor sale. Un program mai variat, mai bine ales și mai bine executat ca la această ședință mai rar. Uitasem să spun, că dna Rozalia Ilieș a înzestrat pe fiecare debutant cu câte o floare la butonieră.

Dintre debutanți dăruți au fost cu câte un album de poezii: Laurențiu Boldor, Aneta Simtion și Ioan Miga; cu călindare perpetue: Eugenia Pop și Petru Popa, cu fotografiile prezidentului în cadre: notarul Stefan Duca, I. Juga, N. Borcia, I. Stanciu etc.

De încheiere prezidentul Tordășianu mulțămește familiei Ilieș pentru jertfe, debutanților pentru frumoasele prestațiuni și număroșilor participanți, pentru dragostea, ce ne-o arată și pe toți ne invită la ședințele proxime.

»Invingătorul«.

Știri de tot felul.

O faptă vrednică de urmat. Comitetul comunal din Almașul mic în ședința sa ținută la 10/23 Aprilie a. c., la propunerea părintelui N. Todea, au hotărât ca locul de cârcimă în zilele de Dumineci și sărbători legate să fie ziua întregă închis. Acest conclud să înaintează spre întărire la forurile mai înalte.

Pentru victimele răscoalei din România. Dl George Pop de Băsești președintele partidului național român din Ungaria, a oferit pentru vădulele și orfanii țăranilor români împușcați pe vremea răscoalei agrare din România suma de 1000 coroane. Totodată face un apel înduioșător către toți Români să vină în ajutorul nenorocitelor victime ale răscoalei. Ajutoarele să pot trimite la redacția »Gazeta de Duminecă« din Șimleu (Szilágy-Somlyó) care le va trimite societății »Crucea Roșie« din București. Sperăm că apelul venerabilului președinte al partidului național român va afla răsunset pretutindenea, unde lucesc Români.
(»Drapelul«).

Teatru la Orăștie. Comitetul »Șcției industriale a Reun. econ. din Orăștie« — la dorința publicului — a hotărât în ședința sa din 7 Mai n., ca în sărbătorile Rusalilor să se predea a doua-oară piesa teatrală »Sămbăta morșilor« dramă din popor în 5 acte de T. V. Păcățian. Inceputul s'a făcut. S'au ales puterile cele mai bune și promise a fi un teatru dela care nu va rămânea nimic de dorit.

Complot anarchist contra Regelui Carol. Ziarul »Patriotul« din București aduce știrea că s'a descoperit o conjurație anarchistă contra Regelui Carol. Anarhistul bulgar Gaidoff, care era însărcinat de ceilalți anarhiști să comită atentat cu bombă în ziua de 10 Mai, a fost arestat. — In mod oficial știrea să desmiteme.

Poarta și Români macedoneni. Guvernul turcesc continuă a apăra interesele Românilor macedoneni. De curând a dat ordin patriarhului grecesc din Constantinopol să destitue imediat pe episcopul grecesc din Catechina, care agită împotriva Românilor macedoneni. Patriar-

hatul a îndrumat afacerea la sinodul local din Salonic, spre dezbateri.

Timpul este proba cea mai puternică, cu deosebire cu privire la medicamente. Dacă socotim, că »Emulsiunea lui Scott« a susținut o probă de mai mul de 30 ani, putem fi convinși despre adevărata ei bunătate. »Emulsiunea lui Scott« constă în parte principală din ulei de pește, dar pe acesta îl oferă în o formă gustoasă și foarte ușor de instuit. În toate farmaciile să capătă Emulsiunea lui Scott.

În oușca leilor. Publicul care a mers Marți seara la circ în teatrul Apollo din Paris a fost martorul unei scene înfiorătoare. Două artiste făceau diferite minuni pe o sârmă întinsă deasupra unei cușce cu lei. În decursul reprezentației artistele și-au pierdut echilibrul, nefiind sârma bine întinsă, și au căzut în oușca leilor. Pe una au apucat-o cu dinții de umăr, rănind-o grav. Cealaltă și-a rupt piciorul Noroc că îmblânzitorul de lei era de față Acesta prin strigăte a alungat pe lei într'un colț a cușcei și servitorii au putut scoate pe cele 2 fete din oușcă. Publicul a fost cuprins de nespusă groază. Mai multe fomei au leșinat.

B I B L I O G R A F I E.

Din mișcarea intelectuală. *Duiliu Zamfirescu, Tănase Scatiu*, roman (»Biblioteca pentru toți« nrul 259—260), București, 1907, 144 pag. — Deși apărut de multă vreme în »*Convorbiri literare*«, romanul Dlui D. Zamfirescu va fi pentru mulți ceva nou și-i va convinge că în adevăr trilogia dsale (*Vieța la țară, Tănase Scatiu și în război*) trebuie socotită ca cea mai reușită expresiune a romanului românesc. Eleganța, deplina stăpânire a împrejurărilor în care e pusă acțiunea, înlăturarea contrastelor prea forțate și a clișeelelor fac din opera de față o operă de actualitate și pentru mulți din scriitorii noștri un model. Romanul să încheie cu omorârea lui Scatiu de țărani — ai zice o icoană a celor ce s'au petrecut săptămânile din urmă. „*Vieța Noastră*“ No. 6. De vânzare la toate librăriile din țară și la *Librăria Editoare Leopold Alcalay București*. Prețul 60 bani. Catalogul întregii biblioteci să trimită gratis la cerere.

Medicii experți

au constatat, că oleiul de pește după metoda Emulziunii lui Scott este cu mult mai folositor de cât în formă ordinară. La o clinică cunoscută s'a constatat că pe când oleiul de pește comun a ridicat cu de 4-ori mai mult starea unsuroasă a corpului, de cât greutatea sa proprie, pe atunci folosit după Emulziunea lui Scott uleiul de pește de aceeași cantitate a întrecut cu de 7 ori mai mult greutatea sa proprie, pe cel comun. Nu numai copii, ci și morboșii acidețil și alegători, pot folosi fără cea mai mică greață și fără de a să ataca corpul cât de puțin, de ori-ce fel de complicare luând Emulziunea lui Scott.

(594) 28-28

Semnul de garanță pentru veritabila Emulziune a lui Scott e pescarul cu o știucă pe spate.

EMULSIUNEA lui SCOTT

Să capătă întoate farmaciile.

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 fil.

TUSEA!

(597) Cine nu vrea s'o ia în samă păcătuște contra sănătății proprii! 24-24

Caramellele lui Kaiser

cu marca de scutire „3 brazi”, sunt încercate și recomandate de toți medicii ca mijloc contra tusei, răgușelei, catarhului, flegmei și a catarhului cronic de grumazi.

5120 atestate dovedesc împlinirea celor promise.

Pachetul de 20 și 40 bani să capătă la farmacia:

JOSEF GRAFFIUS

ORĂȘTIE (Szászváros).

Inserțiuni și reclame cu prețuri moderate să primesc la administr. „Bunul Econom”

FONDATA ÎN ANUL 1888.

°° MEDALIE DE AUR °°

°°° BUCUREȘTI 1894. °°°

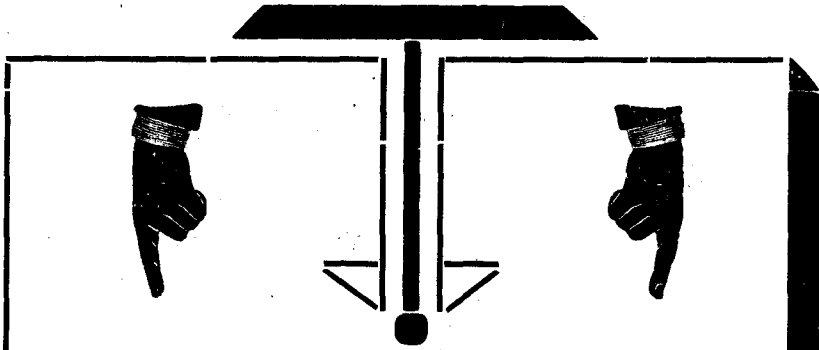
TIPOGRAFIA „MINERVA”

ÎN ORĂȘTIE (SZÁSZVÁROS) PIAȚA-MARE NR. 2

PRIMEȘTE SPRE EFEPTUIRE TOT FELUL DE TIPĂRITURI CU CELE

°° MAI MODERATE PREȚURI! °°

COMANDE DIN AFARĂ SĂ EXECUTĂ URGENT.

Spre deosebită atențiune!

Numerile mici ale loteriei privilegiate ungare în clase dela **nr. 1** până la **nr. 300** ce sunt atât de mult căutate, să găsec exclusiv numai la noi.

De asemenea și numerile anilor de naștere dela **1801** până la **nr. 1900**.

Având în vedere marile cereri ale acestor numeri, rugăm a ni-să adresa
 === comandele cât de curând ===

S. Bogdány

bancă gen. de loterie anonimă
 BUDAPEST, Károly körut 20.

Telefon 88-16.

Prețul losurilor la cl. I-a:

$\frac{1}{8}$ los cor.	1·50		$\frac{1}{2}$ los cor.	6—
$\frac{1}{4}$ « «	3—		$\frac{1}{1}$ « «	12—

Comandele pentru străinătate le efectuim contra ramburs sau trimiterea anticipativă a costului.